

Beogradske Novine

Broj 26.

BEOGRAD, utorak 29. februara 1916.

GODIŠTE II

UREDNIŠTVO I UPRAVA: BEOGRAD, ČUBRINA ULICA 3.,
TISKARA: ULICA VUKA KARADŽIĆA br. 26.

SVI SE DOPISI ŠALJU NA ADRESU:
„BEOGRADSKÉ NOVINE“, ETAPNA POŠTA 131.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog general-štaba.

K. B. Beč, 27. februara.

Jutros su naše čete zauzele Drač. Već juče pre podne bila je jedna naša kolona pod talijanskom vatrom prodrila preko sjeverne prevlake. U toku dana su prodrle do Portesa, 6 km. sjeverno od Drača, čete koje su poslate preko južne prevlake, Sprečene su u početku od neprijateljske artilerije u nastupanju, ali ipak je mnogim odeljenjima pošlo za rukom, plivajući i na splavovima, da stignu do uveče na most istočno od Drača i da suzbiju talijansku posadu. U svanuće je jedan bataljon ušao u grad.

Bogat plijen u Draču.

K. B. Beč, 28. februara.

Balkansko bojište:

Naše čete našle su do sada u Draču ovaj plijen: 23 topa, među njima 6 obalnih topova, 10.000 pušaka, mnogo artiljerijske municije, mnogo sanitetskog materijala i 17 jedrilica i parobroda. Prema svemu ovome se vidi da je bjegstvo Talijana na njihove ratne brodove izvršeno u najvećem neredu i žurbi.

Rusko i talijansko bojište:

Nema ničeg novog.

Zamjenik glavnog generalnog stožera
podmaršal pl. Höfer.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 28. februara.

Zapadno bojište:

Artiljerijske borbe bile su mnogo puta vrlo žestoke. Sjeverno od Arrasa porušen je, rasprskavanjem jedne mine, neprijateljski položaj u dužini od 40 metara: kod Souaine uzet je zaseok Navarin i obostrano od njega neprijateljski položaj u dužini od 1600 metara, zarobljeno je 26 časnika i 1009 vojnika, zaplijenjeno je 9 mašinskih pušaka. Kod Verduna iserpili su se uzaludno novi protivnapadi u masama. Kod Douaumonta i Hardamonta osvojili smo poluostrvo Maasa kod Champneuvillea i istakli smo našu liniju u pravcu Vacherauvilla i Brasa. U Voevru dostigli smo više puta do podnožja Cote Lorraines.

Istočno bojište:

Nema ničega novog.

Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 28. februara.

Agence telegraphique „Milli“ javlja:

Sa raznih frontova nije stigla nikakva vijest, u kojoj bi se javilo o kakvoj značajnijoj promjeni.

„Uspešno povlačenje“ iz Drača

Talijanski izveštaj.

K. B. Lugano, 27. februara.

Pošto je Esad prispio u Rim, javlja „Agencija Stefani“ ovu vijest:

„Ukrcavanje srpskih, crnogorskih i arbanaških četa dovršeno je. Preko 200.000 ljudi, sa komorom i materijalom skupljeni su, opremljeni i prevezeni bez ikakvih gubitaka i pored najvećih teškoća. Pomoću skladne akcije flote naše i naših saveznika kao i pomoću naših četa. Pošto je uzmičanje završeno sa odlaskom albanske vlade iz Drača, naša brigada koja se još tamo nalazila, u prkos žestokih napada neprijateljske ubojne snage, preduzela je povlačenje, prema unapred stvorenom planu. Ukrcavanje se izvršilo i ako su vrlo teške morske veze, pod uspješnom zaštitom ratnih brodova i torpednjača.

„U hrabro izdržanim borbama naših ubojnih snaga gubiteci naneti neprijatelju daleko su veći od naših gubitaka“.

Ruska ocena o „zauzeću“ Erzeruma.

Stockholm, 27. februara.

Dok zvanična „Petrogradska Telegrafska Agencija“ veliča zauzeće Erzeruma, dotle druge ruske vijesti pripisuju ovom događaju malu vrijednost. „Vladin Glasnik“ piše: „Turci su pri ostupanju iz tvrgjave, mogli, skoro sve lakše topove da ponesu“. I posada je mogla spasiti svoju glavnu snagu jer tvrgjava nije bila opkoljena. Odstupanje je izvršeno neočekivanom brzinom, što Rusi nisu mogli predvidjeti. „Ruski Invalid“ naziva ovo zauzeće neočekivanim čudom. „Djen“ nagovešćuje velike ruske gubitke. Osvajanje jake tvrgjave na juriš, uvijek je skopčano sa velikim žrtvama. Sem toga borili su se vojnici u dubokom snegu na hladnoći od 25 stepeni. Kurdi su se dugo u tvrgjavi održali. S toga se ne može pretpostaviti da će ruska vojska da produži odmah svoj pobjednički tok. Pre svega potrebna su pojačanja. Dopunjavanje vojske oduzima, kod ovakvog zemljišta, i suviše vremena. „Birževije Vjedomosti“ upravljaju svoje komentare na englesku adresu. One nazivaju ovaj ruski uspjeh spasom Egipta. Glavni cilj, da se sa ovim ohrabri petrogradsko javno mjenje ipak je promašen. Vjest o zauzeću Erzeruma je u najširim krugovima ravnodušno primljena.

Poluzvanični ruski izvještajni ured javlja ovo: „Velika masa sveta skupila se pred carevim zimskim dvorom, i pjevala je narodnu himnu“.

Riječi i činjenice.

Kada bi se moralo vjerovati hvalisavim govorima entente, u kojima se stalno, ističe uvjerenje u pobjedu, onda bi staro pravilo za uspješno vogaenje rata bilo dovedeno u pitanje. Kao što je poznato govorilo se do sada: „Razdvojeno ići, zajednički tući“. Ali ako bi bila opravdana Sasonovljeva i Asquithova uvjerenja u pobjedu, poslije sviju poraza koje je pretrpela ententa, onda bi morao postojati i preduslov za krajnju pobjedu: „Zajednički ići i razdvojeno — biti tučen“. Ta kao što je poznato ententa ima tako zajedničko rukovogjenje ratom, da njihove vogje ne mogu nikako ni da svrše njihove zajedničke konferencije, ali svaki od njih posebice ipak dobija batine. Time su iznenagjeni i sastaju se opet na nove zajedničke konferencije, da bi utvrdili uzroke ovih sasvim neočekivanih neuspjeha i da bi utvrdili novi zajednički operacioni plan.

Posljednja zajednička ratna savjetovanja donela su saveznicima pad Drača i probijanje francuskih utvrda kod Verduna. i pošto su oba ova događaja nastupila neposredno iza hvalisavih govora Sasonova, Asquitha, to je za one, koji još nisu prozreli misterije uspješnog vogaenja rata porazima, sasvim nepotrebno da se još i detaljnije pozabave govorima engleskog premijera i ruskog ministra. Ta pad Drača i uspješno prodiranje naših četa u Arbaniji predigra je za žalosni kraj solunske avanture, dok je skoro istovremeno probijanje francuskog fronta kod Verduna dogagaj takvog značaja, da nije čudo, što se i pored nečuvenog moralnog terorizma, kome su izloženi pobornici za ideju mira u Engleskoj i u Francuskoj, već čuju glasovi u kojima se označava stvar entente kao potpuno propala. Dok naime francuske socijaliste u jednoj okružnici stidljivo dopuštaju da su centralne vlasti nepobedive, pa da je s toga najbolje zaključili mir, ustaje Hervé u svom listu i protiv ovakve polu istine.

„Tvrdi se, da između ratujućih sila postoji ravnoteža. U istinu su pak jedine centralne sile pobjednice. Njihova je Belgija, Poljska, Srbija i sedam francuskih provincija. Protiv njih poduzeta blokada ostala je bezuspješna. Njihova je mornarica nepobjeđena. što znači napram ovih pobjeda, sa kojima su osvojili čitave krajeve Evrope, onaj uspjeh, što ga je nekoliko hiljada Engleza i Francuza postiglo nad 50 Bije-laca i 500 urogjenika. Zaključiti mir pod takvim prilikama, značilo bi kapitulirati pred središnjim vlastima“. Pošto je utvrdio ovu istinu, obraća se doduše Herve vatre-nim riječima protiv „sramote“, da „slavna“

Francuska republika u ovakvim prilikama zaključiti mir, ali na žalost svojih zemljaka, ne ume ni on da kaže, kako će Francuska izbeći ovu sve bližu sramotu.

Kako u Francuskoj tako i u Engleskoj sve više uzima maha uvjerenje da su centralne vlasti nepobedime, jer usprkos Asquitovoga engleskom samodopadnošću prožetog govora, čulo se u engleskom donjem domu vrlo ozbiljnih i opominjajućih glasova: zločin je, reklo se je tamo, da se dalje potpomaže ovo zavaravanje samih sebe. Smiješno umišljanje, kako bi se njemačka mornarica razdelila među saveznike, Njemačka raskomadala i njemačka trgovačka mornarica rasprodala, prava je ludost.

Engleska štampa ogorčena je do duše pred ovim izvodima, a i mi sami jedva vjerujemo da bi se podštrekači ratnog raspoloženja mogli pridobiti vojničkim razmatranjima. Oni su se suviše uživali u mržnju protiv Njemačke, a da svaki neuspjeh nebi još više podjarivao ovu mržnju i ratni bijes. No Englezi su suviše dobre računđizije a da ne bi uvidjeli da su u odmah u početku rata napravili pogrešku računu, pa da se ova prvobitna pogreška provlači kroz sve njihove dalje operacije, te će prema tome rezultat u toliko manje odgovarati onome za čim su išli, čim će dalje svoj krivi račun nastavljati.

Engleski donji dom istom pred nekoliko dana odobrio je novi zajam od 420 milijuna funti sterlinga, čim je ratni zajam Engleske narastao na 2.082 milijuna funti sterlinga, ili 50 milijarda kruna. Ova svota pokazuje već samo po sebi da Engleska sa ovim ratom nije postigla cilj za kojim je išla, a taj je bio da se obogati. Ratni troškovi Engleske iznose danomice 120 milijuna kruna, te iziskuju prema tome na godinu dana polovicu svih prihoda cjelokupne velike Britanije. Za vrijeme rata Engleska je nadalje platila na uvozu inozemstvu za 10 milijarda više nego li je za svoj izvoz dobila, a engleska trgovina i industrija u toliko će manje moći da podnesu terete kamata od ratnoga duga što blokada podmornicama sve više ograničava i postojeću tonažu i izaziva sve veću nestašicu u zalihama. Budući da — kako je ispravno rekao grof Reventlow — pučanstvo Velike Britanije ne može jesti kablovske telegrame i šekove, to će i u Engleskoj pre ili doznije morati priznati, da su se te meljito i višestruke prevarili u računu. Srebrna tanad postoju Englezima suviše skupa pa će po svojoj prilici imati pravo oni koji tvrde da će se Engleska i s tim zadovoljiti, da bojuje samo do predposljednjeg ruskog i francuskog vojnika. Kako izgleda nalaze se ovi predposljedni već u maršu. Dakako u maršu — uzmičući. Oni ne donose do duše za bojni front pobjedničkih trofeja, ali donose nešto što je narodima entente nakon govora njihovih državnika dvostruko potrebno: istinu.

Laži entente o austro-ugarskoj upravi u Srbiji.

Štampa entente počinje da se bavi pisanjem o sadašnjim prilikama u krajevima Srbije koje je posjela carska i kraljevska vojska. Razume se da oni tu upravu ocrtavaju kao jednu od najgroznijih. Ali neutralno inozemstvo je već davno naviknuto, da štampa entente tvrdi uvijek protivno od onoga što je istina, i umjeti će prema tome tačno da ocjeni i saopštenja engleske i talijanske štampe o upravi carsko i kraljevske vojske u Srbiji. Ali „Beogradske Novine“ smatraju

za dužnost da pokažu i srpskom narodu kako se laže o događajima u njihovoj otadžbini. Pod naslovom: „Svabe napraviše robovima 22.000 Srba“, piše „Times“ sljedeće:

„Neopisana strahota i bjeda vlada u Srbiji. Opštinska uprava mora da izdržuje 7000 duša koje su ostale sasvim bez sredstava, a u unutrašnjosti zemlje je bjeda još mnogo veća, jer tamo mjesnim vlastima stoje na šaspoloženju manje sredstava. Umiranje staraca i odojčadi je nevjerovatno veliko, i rešeno je da se 15.000 Srba pošlju na rad u Njemačku, i oni su morali napustiti svoj dom i kuću. Ovi Srbi su u pravom smislu riječi robovi. Svaki od njih prima — na hartiji — dve marke dnevno, i iz te sume mora da plati svoje izdržavanje. Sem toga su Srbi smješteni u naročita skloništa, i svaki pokušaj bjegstva kažnjava se odmah smrću.“

„Corriere della Sera“ objavljuje sljedeći brozjav iz Bellinzone:

„Dr. A. Reiss daje u „Gazette de Lausanne“ sliku strahote današnjih prilika u Srbiji, dodajući uz to da je obavještenje primio iz pouzdanih izvora.“

Cio život u Beogradu, veli se u ovom izvještaju, u rukama je vojske: i tramvaj i osvetljenje stoje na raspoloženju samo vojsci; a malo kafana i gostiona koje su otvorene snaboevenu su natpisima: „Rezervisano za časnike“.

Mali hleb se prodaje po 1.60 kruna; jedan kilogram masla košta 20 kruna, a ako se plaća u srpskom novcu povećava se cijena još dvojinom više. Trgovina i dućani uopšte ne postoje. Bolje kuće srpskih porodica, koje su pobjegle pred invazijom, posjednute su sada od vojnika i časnika; a kad se sopstvenici stanova vrata kući ne puštaju ih u stan, ili im se u najboljem slučaju ustupa samo po jedna soba. Nekada imućni ljudi, žene i kćeri časnika i činovnika prose pred kasarnama za tanjir čorbe, a oni kojima to ponos ne dozvoljava umiru od gladi. Umiranje djece je nevjerovatno veliko. Izvještač dr. Reiss-a izjavljuje: „Srbija gubi za vrijeme okupacije više ljudi nego li za vrijeme vojne akcije“.

U Beogradu je osnovan i jedan njemački list „Belgradër Nachrichten“. Svako objavljivanje na srpskom jeziku je zabranjeno. Njemačko je zapovjedništvo otvorilo i njemačku gimnaziju, a sve ostale škole su zatvorene“.

Autor ovih saopštenja gospodin profesor Reiss, već je davno poznata individua evropskoj javnosti. To je rođeni Nijemac, koji se vezao uz Pašića, i koji sada na taj način, što grdi sve što je njemačko, pravi dobar pazar. Izdaja — ako je učini pojedinac ili cio narod, vidi Italiju! — plaća se vrlo dobro od entente. Zato i kaže gospodin profesor Reiss da je cio Beograd u rukama vojske. To je u toliko tačno. Austro-ugarski vojnici danas upravljaju gradom. A povratak sve većeg broja izbeglica u Beograd najbolji je dokaz da oni dobro upravljaju gradom.

Tramvaj i električno osvetljenje stoje na raspoloženju svima civilnima, a kafanski život dobija sve više poleta. Samo je jedna jedina kafana, restoracija „Balkan“ rezervisana za časnike, ali zabrana za ulazak u kafanu tiče se samo austro-ugarskih vojnika, a ne i srpskih gragjana kojima je u svako doba dozvoljen ulazak. Tačno je dalje da sada u Beogradu vlada velika skupoća, ali zato nije kriva austro-ugarska uprava, nego srpska vlada, koja je bezobzirce pobegla, prepuštajući gragjanstvo svojoj sudbini. Tek zauzimanjem vojnog generalnog gouvernementa pošlo je za rukom da se smanji bjeda u zemlji, i da se spreči širenje zaraza koje su ovdje vladale. Da su se u neke kuće izbeglica uselile austro-ugarske čete sasvim je prirodno — ta negde i nekako se moraju smestiti; ali gospodin profesor Reiss nezna očevidno da svaku kuću, gdje se gazda vrati, odmah napuštaju vojnici, i da se kuća stavlja sopstveniku na raspoloženje. A i zato što se nekada imućni ljudi, žene i djeca srpskih časnika i činovnika sada nalaze u bjedi, ne može biti kriva carsko i kraljevska uprava. Srpska ih je vlada uvukla u propast, oduzimajući im svaku pomoć. Ali zato beogradska opštinska uprava, koja stoji pod upravom austro-ugarskog okružnog zapovjedništva daje posvednevno potporu svima koji su bez sredstava, a carsko i kraljevske vojne vlasti isplaćuju iz svoje kase penzije ženama srpskih državnih činovnika pa i samim činovnicima koji su ovdje.

„Times“ pak javlja da se Srbi kao robovi odvođe u Austro-Ugarsku i u Njemačku. I ma koliko da je besmislena ova laž ipak ćemo je ovdje demantovati. Austro-Ugarska nije učinila ništa našta nema prava po međunarodnim običajima: svi za oružje sposobni ljudi morali su zbog sigurnosti zemlje da budu internirani, ali carsko i kraljevska uprava radi sada već na tome da se koliko je moguće veći broj interniranih vrati svojim kućama, da bi ovdje mogli da rade svoj posao. A da se srpski vojnici u okviru monarhije upotrebljavaju na rad takogjer se ne protivi međunarodnim pravima. Oni dobijaju punu platu i istu hranu kao i austro-ugarski vojnici. Štampa entente može da bude sasvim spokojna, Austro-Ugarska postupa sa svojim ratnim zarobljenicima kao sa ljudima, postupa drukčije nego što su to Srbi radili sa zarobljenim austro-ugarskim vojnicima, koji su preko cijele zime morali da spavaju na otvorenom polju, nisu dobijali ništa za hranu, i boleštinama su upropašćavani.

O otvaranju njemačke gimnazije u Beogradu ni beogradjanima nije ništa poznato. Ali zato se u Beogradu, kao i u cijeloj Srbiji, otvaraju srpske osnovne škole. Što se srpska omladina može ovim koristiti takogjer je zasluža austro-ugarske uprave, jer srpski roditelji znaju vrlo dobro da posljednjih godina u celoj zemlji nije bilo škole za njihovu djecu. Prva je briga vojnog generalnog gouvernementa bila da grehe srpske vlade popravi na samom srpskom narodu.

Centralne vlasti u pobjedonosnom nastupanju.

Osvajanje Drača.

Sa velikom slavom austro-ugarskog oružja otpočela je ova nedjelja. U nedjelju prije podne su c. i kr. čete zauzele Drač, tu jedinu zaštitu Talijana u Srednjoj Arbaniji. Grad je u plamenu. Neprijatelji su na brodovima iz nje umakli. Zauzećem Drača postala je Austro-Ugarska gospodarem najvažnijeg arbarskog pristaništa. Samo 100 kilometara su sjeverne kolone austro-ugarske vojske udaljene od Valone, gdje su se skrile glavne snage neprijateljske vojske. Izgleda da i Italija kao i Esad-paša i ne misli na dalji otpor protivu nesavladljivog oružja austro-ugarskih četa. Brzjav iz Brindizi već javljaju, da je Esad-paša stigao u Rim. Savezničke vijesti pokušavaju da osvajanju Drača ne pripisu veliku vrijednost, i tvrde da se je povlačenje pripremalo. Ali oni ovoj novoj pobjedi Austro-Ugarske sami daju važnost — jakom akcijom talijanske flote — ali bez obzira na to, austro-ugarske kolone su napadale ovaj grad, koji se duboko u more pruža, i izbacili su neprijatelja silom oružja.

Ovaj srećni početak prolethnlj operacija dao je pobjednom ubegjenju entente poslednji udar, i pošto ne može da izvede jednovremeni ratni plan to ona otpočinje, kao što jedan brzjav iz Londona javlja, u Galiciji, Poljskoj, u Alpima i na Balkanu jake pripreme za protiv-ofenzivu. Jedan vigjeni diplomata kaže u londonskom „Daily Telegraph“-u da će mart biti pun događaja i valjda će on doneti odluku svetskog rata.

Istina u čiju će korist ishod biti, to se ne usugljuje da kaže. Ali sudeći po događajima nije teško preoći budućnost. Manje, sve nervoznije napade na železnoj Soči, austro-ugarske čete ne samo da odbijaju, već vrlo često zarobljavaju veliki broj Talijana i zaplenjuju mnogo ratnog materijala; tako je za poslednja dva dana u blizini Gorice zarobljeno 200 ljudi, među njima i 6 časnika.

Neizbežna evakuacija Verduna.

Iznenadan napad na francuski front kod Verduna izazvao je na celom zapadnom frontu veliku zabunu, i saveznici sad više ne ikada upotrebljavaju topove i mine ali bez ikakvog odregjenog plana. To nije ništa drugo do graja, da bi se rasterao strah; jedna ratna psihološka pojava koja se kod savezničkih stratega već više puta dala opaziti. Nezburnjeni od ovakvih venta koračaju Njemci lagano ali sigurno ka Maasi. Pokušaji Francuza, koji su se po peti put ponavljali, da po svaku cijenu i ne prezajući ma od kakvih žrtava, vrata čvrst Douaumont, razbijaju se o nove njemačke redove. Broj zarobljenih vojnika penje se sada već na 15.000 ljudi.

Kolika je snaga bila ovde potrebna, da se francuski lanac probije, dokazuje se time, što su Francuzi ovde od pre godinu i po trgjavu Verdun počeli tako zvanim rasklapajućim utvrgjenjima. Ovaj način utvrgjivanja sastoji se iz solidnih poljskih utvrgjenja sa pojačanjem artiljerija, žičanim poljima u širini od 100 m. koja su postavljena između i pred

Saopštenja Srpskog Crvenog Krsta o ratnim zarobljenicima, koji se nalaze u Austro-Ugarskoj.

BEČKI IZVJEŠTAJ.

A.) Umrli su u Mauthausenu.

1. Arsić Nikola, iz Skoplja, 19. puk.
2. Birašević Borivoje, pioner, iz Supske, s. paraćinski, o. moravski.
3. Brkić Ristivoje, 15. p. iz Komarane, opšt. konjuška, s. rasinski, o. kruševački.
4. Veličković Dragutin, r. 1889. g. 1. p., iz Nesvrta opšt. krivofojska, s. pčinski, ili vel. kopašnički, s. leskovački, o. vranjski.
5. Vasić Hranislav, r. 1879. g. mašin. oruž. odeljenje iz Jasike, s. rasinski, o. kruševački.
6. Vitković Petar, r. 1870. g. 6. p. iz Zalužane, opšt. vinaračka, s. leskovački, o. vranjski.
7. Gajić Čedomir, r. 1880. g. podoficir (seržant) 12. p. iz Stalača, s. rasinski, o. kruševački.
8. Golić Vladimir, r. 1890. g. o. p. iz Beograda.
9. Golić Gjurica, r. 1890. g. 7. p. iz Beograda.
10. Daiković Pejčin, r. 1888. g. 1. p. iz Crne Trave, s. vlasotinački, o. vranjski.
11. Gjorgjević Vojislav, 11. p. iz Pretoke opšt. radmilovačka, s. gruzanski, o. kragujevački — umro 2. februara 1915. god.
12. Gjorgjević Živko, r. 1884. g. 18. p. iz Smoljinca, s. i o. požarevački — umro 16. januara 1915. g.
13. Gjurić Milutin, r. 1878. g. 13. p. iz Žagubice s. homoljski, o. požarevački.
14. Ignjatović Ljubomir, r. 1875. g. 15. p. iz Komarane opšt. konjuška, s. rasinski, o. kruševački ili opšt. v. kruševičke, s. levački, o. moravski.
15. Ilić Gruja ili Gjorgje, r. 1877. ili 1879. g. 15. p. iz Belice, s. belički, o. moravski.
16. Ilić Ljubomir, r. 1875. g. 8. p. iz Požarevca.
17. Ivanović Milisav, r. 1875. g. 8. p. iz Lopušnika, s. mlavski, o. požarevački, umro 18. januara 1915.
18. Ivanović Radomir (Sado), r. 1869. g. 5. p. iz Leovića, opšt. azbukovačka, o. podrinski.
19. Janić Vladimir, r. 1887. g. 8. p. iz Vel. Plane, s. oraški, o. smederevski, umro 22. jan. 1915.
20. Janičijević Atanasije, r. 1886. g. 15. p. iz Bošnjana, s. temnički, o. moravski, umro 8. dec. 1914.
21. Jocić Vojislav, r. 1869. g. 5. p. iz Prijezdice, opšt. dragička, s. i o. valjevski.
22. Jocić Jelenko, 14. p. iz Selačke, s. i o. timočki, umro 14. januara 1915.
23. Jovanović Bogosav, r. 1877. g. 15. p. iz Gor. Vidova, opšt. sikirička, s. paraćinski, o. moravski.

* Puk skraćeno je napisan sa p, okrug sa o, srez sa s, rođen sa r.

24. Jovanović Radivoje, r. 1878. g. 3. p. iz Repušnice, opšt. aldinska, s. zaglavski, o. timočki.
25. Jovanović Rangjel, r. 1871. g. 12. p. iz Bivolja, s. rasinski, o. kruševački, umro 20. januara 1915. god.
26. Krstić Dragomir, 32 g. star, 15 p. ? iz Lazarevca, opšt. milutovačka, s. trstenički, o. kruševački, umro 8. januara 1915.
27. Leontijević Milan, r. 1889. g. 6. p. iz Stublenice, opšt. paljuvska, s. tamnavski, o. valjevki.
28. Marković Milan, r. 1886. g. 18. p. iz Mihajlovca, s. podunavski, o. smedejevski.
29. Milošević Mihajlo, r. 1880. g. 15. p. iz Rekovca, s. levački, o. moravski.
30. Milenković Dragoljub, r. 1886. g. 18. p. iz Skobalja, s. podunavski, o. smederevski.
31. Miletić Mihajlo, r. 1887. g. 14. p. iz Veljeg Polja, s. aleksinački, o. niški.
32. Milovanović Gligorije, r. 1893. g. 15. p. iz Čitluka, s. rasinski, o. kruševački, umro 11. jan. 1915. god.
33. Milojević Radivoje, r. 1874. g. 8 p. iz Bačina, s. jasički, o. smederevski.
34. Milosavljević Velimir, r. 1874. g. 12. p. iz Vučja, opšt. jasikovačka, s. trstenički, o. kruševački.
35. Milosavljević Kristivoje, r. 1889. g. iz Crnića, s. i o. požarevački.
36. Milošević Vičentije r. 1880. g. 12. p. iz Tekije, opšt. dedinska, s. rasinski, o. kruševački.
37. Milošević Svetozar, r. 1886. g. 8. p. iz Boljetina, s. porečki, o. krajinski, umro 2. febr. 1915.
38. Mihajlović Radomir, r. 1868. g. 4. artilj. p. iz Popadića, opšt. Gor. toplička, s. kolubarski, o. valjevski.
39. Mihajlović Stojan, r. 1881 g. 14 p. iz Kuklina s. rasinski o. kruševački.
40. Nešković Velimir, r. 1877 g. 4 p. iz Krčagova opšt. sevojnička s. i o. užički.
41. Nikodijević Jelenko, 14 p. iz Vrcice s. i o. timočki.
42. Nikolić Blagoje, r. 1880 g. 8 p. iz Krnjeva s. oraški o. smederevski.
43. Novaković Gjorgje, r. 1885 g. 13 p. iz Miroča s. porečki o. krajinski.
44. Novaković Milutin, r. 1891 g. 9 p. iz Ribara s. homoljski o. požarevački umro 8. januara 1915.
45. Pavlović Danilo, r. 1893 g. 14 p. iz Katura s. aleksinački o. niški umro 15. januara 1915.
46. Pavlović Dragutin, r. 1875 g. 15 p. iz Vinjorača s. belički o. moravski.
47. Pavlović Olujan, r. 1875 g. 15 p. iz Bele Vode, s. rasinski, o. kruševački.

(Nastaviti će se.)

Okružna skupština u Gornjem Milanovcu.

Iz Gornjeg Milanovca nam pišu:

Dan 14. veljače (februara) biti će spomendan u povjesti našeg okružja, a biće tim više, jer je na ovaj dan po prvi puta naša još mlada uprava, koja je ali već čvrsto korijenje uhvatila u Srbiji, javno i svečano progovorila stanovnicima okružja i tako došla u neposredni doticaj sa njihovim zastupnicima.

Prva okružna skupština! Užurbanost, zastave u bojama saveznika, zelene girlande, veseo život, gibanje, lica u napetom očekivanju, često i zabrinuta, k tomu i neka uzrujanost u gradu, znatljivi, časnici i činovnici vojnici vojnički u svojoj jednostavnoj i pristaloj odjeći, blistajuća se odlikovanja, a na nebu toplo sunce, kao da je i ono htjelo da ovaj dan učini što svečanijim.

Ovako je izgledao naš „okružni dan“ prije otvorenja same skupštine. Poslije pako! Jedan je bio glas kod svih onih, koji su bili na skupštini te kod onih, koji su na ulicama i kod svojih kuća u velikom očekivanju čekali. Zadržani, iznenađeni, potpuno zadovoljni, nada sve uspjeli, jedan i jedinstven živio i živjeli!

Da, nešta nevigjena! To je bilo nešta! Zastupnici opština i sveštenstvo rukovali su se sa načelnikom svoga okružja; on je opet govorio s njima, kao sa sebi jednakim, pitao za njihove želje, a oni smjeli su da govore! Tako je bio ljubezan, tako susretljiv prema svakom pojedinom! To je bilo to! Takova šta nije bilo prije. A kod pozdravnog govora svog rekao je g. načelnik toliko lijepih stvari, šta će sve uprava da učini za narod — i Bogami, oni što obećaju, to i učine, to se već i sada vidi.

To je išlo od usta do usta, i svi su bili ganuti, a mnogo lice posjalo je veselje.

Tako se je govorilo poslije, vani na ulicama i po kućama. Ali na samoj skupštini okružnoj — tamo je bilo svečano! Takova šta nije poznavala prijašnja uprava.

Sa svečano okićenog uzvišenog podnožja pozdravio je gospodin podpukovnik Eduard Baumann sakupljene opštinske predsjednike, kmetove pojedinih sela te sveukupno sveštenstvo okružja. Do stotinu njih sjedilo je tu, tiho i pozorno slušajući birane riječi govornika odobravajući ih na koncu burnim povlagnjivanjem.

Poslije otvorenja slijedilo je svečano zavjerenje davanjem ruke zapovjedniku okružja te uručivanje dekreta o imenovanjima pojedinim opštinskim predsjednicima. Nadovezan je programni govor, koji je sadržavao kratki prijedlog o do sada učinjenom i o onom što se još imade učiniti, pa se je prikl učilo kratko stručno predavanje pojedinih referenata ovog okružnog

Podlistak.

U ruskome ropstvu.

(Nastavak)

Jedan džak napunjen rogozom predstavljao je pravi dušek. Pored klupe stajao je izvrnut sanduk, moja „fanteil“-a a ispred nje jedan veći sanduk, to mi je bio sto. U proćelju šupe izrezao sam prozor, okvir i staklo urezao, zidove sam ukrasio slikama iz ruskog časopisa „Njiva“, tako da sam po tamošnjim prilikama bio kraljevski namješten. Jer ni naš liferant mesa, koji je stanovao u obližnjem selu, nije imao bolju postelju. Cela porodica je spavala na nešto drojnaka na podu, u društvu mnogobrojnih buba rusa i drugih životinjica, kojima je gospodar po Faustu Mephistopheles.

U mojoj Almkolibici — tako su moji drugovi nazivali moju vilu — nije bilo insekata i to joj je bila najbolja strana. Čak i moji drugovi koji su delom spavali u barakama punim stenica, a delom u zagušljivim, nezdravim prizemnim zgradama, nisu se mogli odbraniti od gada. Ali moja odajica je bila čista, ložila se na turski način, sa (drvenim ugljem) na plehanjoj tendžeri — od glavoboblje nismo smeli

da patimo pri ovom grejanju — mala lampica mi je svetlila kada sam, do duboko u noć, čitao ili pisao. Čak sam i malu biblioteku sakupio: Tolstoja, nekoliko knjiga njegovih cjelokupnih djela na ruskom jeziku, Schopenhauerovi aforizmi, dve knjižice odabranih njemačkih priča za ruske gjake, izdato u Kievu, megju njima su bili stari mili poznanici: Bosegger i Raabe.

Dakle mogao sam biti zadovoljan u mome Tuskulumu, mogao sam i redovno pisati mojim milim u otadžbini, ali mi nismo ni karte dobijali, te je naša čežnja bivala sve dublja i bolnija. Pa, i da to ne bi bilo — kome se ne bi dosadilo, da u zatvoru sedi bez ikakve krivice? Naš staresina, jedan od malog broja valjanih Rusa, plaćao nam je šta više svakoga dana po 75 kopjeki. 25 kopjeki od glave je osim toga morao svakog dana da pošlje guberniji, zašta nam ova vlast nije dala nikakva zadovoljenja. Ovoliko nam je društvo mirne savjesti moglo davati, jer im je 40 ljudi svojim radom mnogo koristilo, ova korist je bila u toliko veća, što su se dolaskom zarobljenika mogli odupreti zahtevu, ono malo radnika koji su ostali, a koji su tražili da im se plata povisi.

Za nas je bilo veliko iznenagjenje, što je mnogobrojna Rusija, koja je trebala da slomije centralne sile, tako iscrpljena. Sela su često

bila kao izumrla, samo starci, žene i djeca su se mogla videti, megju njima i dosta bogalja naročito mnogo idiota, plodovi alkohola.

Stanovništvo, koje nas je ispočetka izbegavalo, otkravlivalo se postepeno, i često se dešavalo da su nam priznavali, da su nas po opisu zvaničnih krugova zamišljali kao prave divljake, a megjutim sad u nama vide bolje, ljepše i zdravije ljude no što su oni sami.

Naravno da ovo priznanje nije bilo uvek bez opozicije; jednu su Ruskinju, koja je nas zaštitila, — dok smo mi bili tu u blizini da nešto kupimo, — nekoliko pijanih derana, napali, — na nas gurnuli, vikali su na ■ju, da ide sa svim sa neprijateljima i još razne primedbe je morala da otrpi.

Tako je prolazio dan za danom i dogje oktobar sa oštrom zimom. Bilo je krajnje vrijeme da ulučim priliku za moj odlazak. Za sedam najviše 14 dana smr'la bi se Kača i tada bih cijelu zimu bio zabačen u ovaj kutak. Trebalo je dakle raditi. Ovoga puta sam bio bolje pripremljen, i ako su na tri dana pre moga „odlaska“ žandarmi i policajci održali strog pretres, ipak nisu mogli opaziti da sam se bio spremio na put u slobodu.

(Nastaviti će se.)

zapovjedništva, koji svi zajedno sa sreskim zapovjednicima prisustvovali skupštini. Na koncu saslušane su pritužbe i molbe te davane upute, a za čudo je bilo, kako su pojedinci razgovjetno, kratko, stvarno i pametno stavljali svoje upite. Raspravljena su najvažnija životna pitanja, kao aprovizacija, općila, skrbi za siromašne i sirote, sklapanje brakova, služba Božja i t. d.

Za vrijeme same skupštine odposlan je na spontani predlog iz sredine iste i zaključak jedan poklonbeni brzojav na njegovu Preuzvišenost gosp. generalnog gouvernera u Beogradu, slijedećeg sadržaja:

„Njegovoj Ekselenciji Generalguverneru Srbije Grafu Salisu, Beograd. „Na dan prve okružne skupštine u Gornjem Milanovcu sakupljeni predsjednici opština, predstavnici sveštenstva istočno-pravoslavne crkve i povjerenici sviju opština okruga Gornjomilanovačkog, mole Vašu Ekselenciju, da izvoli primiti izraze njihovog strahopoćitanja i najdublje podaničke odanosti.

„Andrejević, predsjednik grada Grn. Milanovca, Makarija Arhimandrit Saraćević, opštinski predsjednik. Okružna komanda“.

Ovom se je brzojavu njegova Preuzvišenost blagoizvoljela odazvati sljedećim odgovorom:

„Okružnoj komandi, Grn. Milanovca.

„Svim članovima prve okružne skupštine izvolite saopćiti moju najtopliju zahvalnost na pozdravu uz vruću želju, da vjerno rade, da se narod sa Božjom pomoći miru i zadovoljstvu privede.

Fmlt. Salis“.

Kako je na žalost ovaj brzojav stigao tek nakon zatvaranja okružne skupštine, objelodanio se je isti posebnim oglasima po čitavom okružju.

Megjutim radili su fotografi, da zanimive momente ovjekovječe, a na koncu snimljena je potpuna skupina svih onih, koji su sudjelovali na skupštini.

Svi članovi skupštine podvorenii su po okružnom zapovjedništvu zajutarkom i objedom, dočim su gg. Arhimandrit Makarija iz manastira Vračevšnice, predsjednik iz Gornjeg Milanovca Jovan Andrejević zatim opštinski predsjednik iz Ljutovnice, Nikola Saraćević kao predstavnici pojedinih staleža pućanstva pozvani, da prisustvuju zajedničkom ćasničkom objedu.

Po nazdravicama palim za vrijeme jela moglo se je toćno vidjeti, u koliko su se već zblížili uprava i narod kao i to, da smo mi ne samo oružjem u ruci osvojili zemlju, nego da smo na najboljem putu, da i srce naroda za sebe pridobijemo. To je megu ostalim posvjedoćio i govor prećasnog g. Arhimandrita koji je ujedno u svom govoru dao izraz najtoplijim simpatijama prema našem vladaru, upravi našoj te predstavnicima iste u Grn. Milanovcu.

Potpuno zadovoljni rastali su se na koncu svi, koji su možda daleki put prevalili, da ojaćani u pouzdanju i nadi u bolju budućnost ovog tako teško iskušanog naroda, ponesu sa sobom svećano neko raspoloženje, da ga prenesu i na one, koji ih kod kuće oćekuju.

Dolaze bolja vremena — to je jasno kazala okružna skupština svima, koji su na istoj bili. Srca su se zblížila — a zato je to i bila svetkovina kao nijedna koja. Blago onome, koji umije da ratom zadane rane na taj naćin lijeći!

K. O.

A kad progje svjetski rat?

Jedan razložen engleski glas.

Od kako je rat otpoćeo, Bernard Shaw, poznati engleski satirićar i dramatićar, jedan od retkih Engleza, koji su svoju razumnou hladnoću saćuvali, neustrašimo iznosi grećke entente. Pod naslovom: „Kad se rat svršii — šta onda?“ piše B. Shaw u jednom dugaćkom ćlanku izmeću ostalog i slijedeće:

— Nekoliko pitanja, koja nam se moraju objasniti. Što se tiće Njemaćke u Austro-Ugarske, želimo poslije rata jaku ili smoždenu Njemaćku i Austro-Ugarsku? Mi bi se od Njemaćke i Austro-Ugarske poslije rata vrlo bojali, ali želimo li rusku nadmoćnost posle rata? Mi želimo možda da ugušimo Njemaćku i Austro-Ugarsku — mi zato možda imamo naših razloga, ali ja bih rekao, da još nismo načisto u ovom pogledu. — Mi se moramo osloboditi gluposti, od koje smo u poslednje vrijeme mnogo patili — da Britaniju predstavimo kao neku vrstu kinomatografske ju-nakinje, koja će da iznevjeri. Ja ne bih voleo da

Senegali ubiju švabe, ma da su Senegali na mojoj strani. Ja ne volim ni misao da švabe budu od Gurkhas-a zaklane. Ja neću da podcenjujem tugju rasu, ali ja neću da oni sude većoj civilizaciji, neću da London, Paris ili Berlin od ovog naroda budu pljaćkani.

Nemaćka i Austro-Ugarska nemaju ovakve ćete. Oni su sve jedno, i oni svi razumeju zapovjesti na istom jeziku. Ovaj fakt, daje nam materijata za razmišljanje. — — — Nema razloga da kaćemo, da nikada nismo imali namjeru ili da nikada nismo pokućali da centralne sile općolimo. Ostaje istina, da smo to ćinili, i mi smo zadovoljni, što smo to ćinili. Idite s pobećom sve dalje i mi ćemo možda centralne vlasti i Ameriku zblížiti a takvom jezgru mogu se prisajediti mnogi mali narodi. Možda će im prići švedska iz straha od Rusije. Ako je sa svim potcenjujemo bacićemo je u narućje centralnim silama. Postoji još jedna ozbiljnija mogućnost, a to je kombinacija izmeću centralnih sila i Rusije. Najbolja kombinacija, koju ja zastupam, bila bi liga zapadne civilizacije od stenovitih brda do Karpata na demokratskoj osnovi. Narodi bi morali garantovati Francuska za Njemaćku, Njemaćka i Austro-Ugarska za Englesku i Rusiju i t. d. Ja ne verujem, da ikako može doći do svetskoga mira, dok je mir izmeću Engleske, Francuske, i centralnih vlasti. Mi moramo da obrazujemo ligu izmeću Amerike, Francuske, Engleske, Njemaćke i Austro-Ugarske, kojoj bi se prićlućile Belgija i druge države“.

Tko je sada gusar?

Radiotelegram newyorskog zastupnika „Wolffova ureća“ javlja: Pod naslovom: „Tko je sada gusar?“ izvodi „World“ u svojem uvodniku: „Zaćelo su dalekosećne odluke Njemaćke, da naviesti rat oružanim trgovaćkim brodovima. Te će odluke biti vrlo kobne po neutralne vlasti, ukljućivo Ameriku, kao i za raćene. Njemaćka je podigla obtužbu, a kako se tvrdi, takogjer je dokazala, da su mnoge britske trgovaćke lagje naoružane za navalu na njemaćke podmornice, da su providjene i topništvom, koje ima zapovied, da smjesta navali na podmornice, ćim ih opazi. Engleskoj se svidjelo, da nazove njemaćke podmornice gusarima, ali ako pogledamo svjetske mornarice, koje posjeduju više ili manje podmornica, ne može se tajiti, da su podmornice isto tako važni ratni brodovi kao i krstarice i dreadnoughti. Kad je Njemaćka pristala, da će onako upotrebljavati podmornice, kako zakon dopuća, zaćelo nije sigurno predložila nikakve promjene zakona. Jedina promjena, što je uopće predložena, jeste ta, kako to Njemaćka tvrdi, koju je predložila takodjer Engleska, da se imaju smatrati ratnim brodovima oni brodovi, koji su naoružani za rat i imaju zadaću, da navaljuju na podmornice, kad to mogu ućiniti bez vlastite pogibelji. Državni je departement amerikanski s uspjehom prigovorio onoj teoriji, koja tvrdi, da posjed podmornica nosi sa sobom list slobode za razbojnik. Državni je departement dužan, da prigovori mišljenju, da bi bili gusari oni, koji robe podmornice po zakonu, te da podmornice nemaju prava na drugu sudbinu, nego li onu, što pripada gusarima.“

Narodna privrjeda.

Teška vremena za ententu.

Poznato je, da je plan Engleske bio, da svojom politikom blokade i izolovanja primora centralne vlasti da propadnu zbog gladi. Megjutim ovaj plan Engleske je sasvim propao i danas više pate od skupoće države entente, nego li centralne vlasti. To najbolje pokazuju slijedeće vijesti iz neutralnih izvora.

I ako Francuska ima slobodan izlaz na more, i ako je ona u redovnim prilikama, bolje nego ma koja druga zemlja, u stanju da sopstvenim proizvodima podmiri svoje potrebe, ipak i ona danas zna, šta je skupoća. Manjak domaće proizvodnje zbog nemaćana radne snage i tegleće stoke, za uzeća najbogatijih okruga od strane neprijateljske vojske, vojnih potreba koje se prvenstveno moraju podmiriti, prenosnih teškoća i sve većeg poskupljivanja uvezene robe zbog padanja francuske valute, — neminovno je moralo da poveća cijene životnih namirnicama. Kovoće dolaze još i spekulacije, koje su pokućale, da izvjesnu robu prićriju, da bi se na taj naćin došlo do ogromne zarade. Sem toga je sasvim prirodno, da gradske carine, koje u Francuskoj još postoje, ne samo što životne namirnice za gradsko stanovništvo sa većim ili manjim „droits d'ostroids“ poskupljuju, nego još

sprećava, da se životne namirnice pravedno podjele prema potrebama pojedinih okruga.

Megju mjerama koje je francuska vlada preduzela protivu skupoće, može se na prvom mjestu pomenuti smanjivanje ili potpuno ukidanje uvozne carine na meso, žito itd. Dalje, zabranjen izvoz većini životnih namirnica, ali je ovdje ućinjen neki izuzetak, n. p. izvoz masla, sira, voća i zeleni u Englesku. Sa Italijom je postignut naroćiti sporazum, a tako isto i sa švicarskom. Sa jednim društvom u Sjedinjenim državama francuska vlada je u svoje vrijeme zakljućila sporazum o nabavci velike kolićine mesa bez carine, ali je taj sporazum naićao na otpor u senatu, pa s toga nije bio ni ostvaren.

Od tada su preduzete druge mjere, uvozilo se smrznuto meso, koje je sad u Parisu jeftinije sa 20% nego li sveže meso. Jedna nezgoda toga mesa nalazi se u tome, da se ono pri obićnoj temperaturi ne može održati, nego se mora još istoga dana, kad se kupi, utrošiti. Protivu crnog hljeba svet ima i sada neku ćudnu odvratnost, pa i sami radenici traće samo bijeli hljeb.

U Parisu je do sad samo hljeb bio podvrgnut jednoj taksi i ćitav niz mjera je preduziman, da bi se cijene smanjile, ako se zapazilo, da će one skoćiti. I u pitanju mesa ima zvanićnih cijena, srednje cijene se svakog dana na trgu obznanjuju naroćitim objavama. Svaki kasapin dužan je da ima na vidnom mjestu svoje radnje istaknute cijene za razne vrste mesa i za razne djelove govedi.

Pošto neprekidno postoje žalbe zbog velike razlike izmeću cijena mesa na veliko i na sitno, to je ućinjen prijedlog, da svaki kasapin može uvijek samo jednu kakvoću mesa prodavati. U Parisu ima kao što je poznato, tri razne kakvoće mesa, koje imaju razne cijene, i kasapi prodaju, bez ikakva zozora, treću ili drugu vrstu robe kao prvu. Pošto ni jedan kasapin nije hteo da prodaje treću vrstu, to se moralo kasapima zajedno s mesom dati listići u raznim bojama, koji su se morali utvrditi na dotićnoj vrsti mesa. Onako isto kao što su opštine mogle odrediti cijene životnim namirnicama, one su tako isto uredile i trgovinu sa životnim namirnicama prema mjestnim prilikama.

Stalno skakanje cijena životnih namirnica postalo je sada i životno pitanje u Rusiji.

U jednom ćlanku u petrogradskom „Novom Vremenu“ utvrguje Menćikov ciframa kako su nesrazmerno skoćile cijene svima životnim namirnicama bez razlike. Menćikov pita kako je bilo moguće da se dozvoli ovo nesrazmerno skakanje cijena i pripisuje krivicu zato oskudici koja se osjeća u radnoj snazi i u prevoznim sredstvima. On obraća pažnju na to kako je iluzorno misliti danas u vreme rata da se podižu nove željeznice, jer za to ne stoje na raspoloženju ni potrebne milijarde ni potrebna radna snaga. Gragjenje željeznica traje godinama, megjutim je oćevidno da se rat priblićuje kraju.

I životne namirnice u Engleskoj su takogjer nesrazmerno poskupjele. Prema „Westminster Gazette“ od 16 februara, životne namirnice u Engleskoj su prosećno poskupjele sa 20% prema cjenama od 1. februara 1915. godine. Meso je ćak poskupjele sa 50%, ćaj sa 28%, riba sa 25%, šećer, hleb, šunke, mleko i sir sa 20%, brašno i jaja sa 17%, maslo sa 13%, krompir sa 7%, margarin sa 6%. Prema cjenama iz jula mjeseca 1914 godine dostiglo je povećanje cijena kod brašna 60%, kod hleba 50%, kod ćaja 50%, kod domaćećeg mesa 40%, kod sira 37%, kod šunke mleka i brašna 30%, kod margarina 10%. Prosećno su, od poćetka rata cijene životnim namirnicama u Engleskoj, povećane za 47%. Izgleda da će Engleska od sviju prva stradati zbog nesrazmerne skupoće.

Novo Knjige.

Ponovno osvajanje Galicije u reći i slici.

Ova lijepa knjiga dobila je još veću vrijednost zbog 50 slika od najpoznatih, mlagjih umjetnika austro-ugarskih; one su ragjene u sred bojnih polja u Galiciji, i iznose borbu naroda u najzapetijem, najznaćajnijem trenutku. Tekst uz slike je napisao Rudolf Gnevkw-Blume. Izdanje L. W. Seidel-a i Sina u Beću, a u korist Crvenog Krsta.

Österreichische Rundschau.

Pred nama je 4. sveska 46. knjige ovog ćasopisa i izdanju Carl Fromma u Beću. Vindobeneusis piše u njoj „Politika Italije prema Austro-Ugarskoj“ W. P. Larsen „Mazzini i svetski rat“, tu su još mnogi drugi ćlanci o Metternichu, Goethe-u, o nemaćkoj socialdemokratiji, o današnjem ruskom društvu i t. d. Jednom rećju opet jedna sveska sa obilnom sadržinom.

pravim fotovima, koji okružuju glavnu tvrgjavu Verdun.

U prkos tome, je Njemcima ispalo za rukom da bez naročite artiljerijske pripreme sa jakom voljom u izabranom trenutku neprijateljski front, na najjačem mjestu pri prvom napadu probiju. I to u vrijeme kada i Austro-Ugarska njenu ofenzivu na Balkanu produžuje.

I ove posljednje pobjede dokazuju da centralne vlasti nisu samo u stanju da njihovim protivnicima diktuju, već su i tako jake da one — kao sad kod Drača i Verduna — na dve sasvim suprotno ležeće tačke ofenzivu sa uspjehom mogu početi, njihovu ofenzivu dok članovi entente stoje zbunjeni pred kolebitivim frontom. Željno očekivana promjena na frontu — posle zastoja — nastupila je.

Gubitci brodova entente.

Trst, 28. februara.

Engleska i francuska izvešća o gubitcima u brodovima postala su svakidašnja pojava. Ententa je, u koliko se može njenim navodima vjerovati, u poslednoj ratnoj godini izgubila 613 broda. Poslednji dan donosi opet vijesti o novim gubitcima u brodovima. U Sredozemnom moru je jedan podvodni brod centralnih vlasti potopio engleski parobrod „Fastnot“ i jedan švedski brod „Tornborg“ posada je spašena. Kod Dovera odleteo je engleski poštanski brod „Motojas“ (1800 t.) u vazduh, jedan drugi brod koji mu je hitao u pomoć bio je iste sudbine. I švedski parobrod Drigrit je u ovim vodama potonuo. Sa ovog poslednjeg se spaslo 17 ljudi, ali 47 putnika sa poštanskog broda nisu pronagjeni. Nestali su i brodovi „Dendby“ i „Tummel“.

* * *

Engleska vlada treba ove velike gubitke sebi sama da pripiše, što je ona naoružanjem trgovačkih brodova prinudila centralne vlasti na najgore mjere. Sad i sama Amerika navaljuje da se trgovački brodovi razoružaju. Američki državni tajnik Lansing saopštio je u Washingtonu, da je jedna saveznica primila predlog po toj stvari, od Ujedinjenih država; po „Associated Press“ je Italija, ta, koja daje jemtvo, da će se oružje na trgovačkim brodovima upotrebiti samo na odbranu.

Hamburg, 28. februara.

Njemaški ratni brod „Möve“ koji je proslavljen u ameri Appam, je opet propustio da engleski parobrod „Westburn“ sa još 6 konfiskovanih brodova zaplovi u zaliv Teneriff. Parobrod je imao 3000 t. i nosio je sem čpanske posade još i preko 200 zarobljenika. Oni su prikupljeni sa sledećih brodova, Flamonc, Horace, Edinbourg, Cambridge, Belge i Luxembourg, sve engleski parobrodi. Do sada je „Möve“ potopio 15 engleskih brodova. Engleski i francuski ratni brodovi očekivali su Westburn na otvorenom moru. Njemci su odmah pri polasku parobrod digli u vazduh i pobjegli su na čunove. O zagonetnoj „Möve“ nema još traga.

Austro-Ugarska.

Čestitka cara i kralja.

Beč, 28. februara.

Povodom 80-rojendana kneginje Pauline pl. Metternich, uputio je car i kralj Franjo Josip kneginji svoje srdačno čestitanje, ističući naročito njen rad na dobročinstvima. Kneginja je počerka velikog austro-ugarskog državnika kneza Klemensa pl. Metternicha, koji je 1814 godine predsedavao bečkom kongresu.

Balkanske vijesti.

Trgovina sa ostacima srpske vojske.

K. B. Ženeva, 28. februara.

Prema jednoj vijesti „Havasa“ doći će ovih dana u Paris srpski prijestolonasljednik i predsjednik vlade Pašić, radi pregovora o daljoj upotrebi ostataka srpske vojske.

Docna pomoć.

Ruski brzojavni ured javlja: Slovensko Društvo u Petrogradu uputilo je brzojavni upit Aleksandru Karagjorgjeviću, pitajući ga na koji bi način ono moglo pomoći Srbima. Srpski princ je odgovorio da bolesni i ranjeni srpski vojnici koji se nalaze na Krfu trebaju hitnu pomoć. Poslije ovog odgovora Slovensko Društvo je rešilo da pošlje jedno sanitetsko odjelenje na Krf.

* * *

Ova vijest je objavljena u novinstvu sviju neutralnih država, da bi svet vidio kako je Rusija velikodušna i kako se ona stara za svoje saveznike.

Ali mi smo uvjereni da će poslije ove vijesti po najmanje moći to Srbi da uvide. U mjesto pola milijona ruskih vojnika, koji su po ruskim običajima, trebali da napadnu Bugarsku još mjeseca oktobra — šalju sada Rusi, poslije pola godine, jedno sanitetsko odjelenje. To je mala naknada. A činjenica što srpski prijestolonasljednik brzojavlja u Petrograd, ocrtavajući kako je bijedno stanje srpskih ranjenika i bolesnika na Krfu, pobija sva ta tvrgjenja Italije, Francuske i Engleske, da je učinjeno sve što je bilo moguće da se olakša sudbina Srba na Krfu. Ali da, ne treba gubiti iz vida, da je ententa uvijek imala na raspoloženju dosta zvučnih riječi kojima su samo davata obećanja.

Najnovije brzojavne vijesti.

Duma protiv ruske korupcije.

K. B. London, 28. februara.

„Daily Telegraph“ javlja iz Petrograda: U dumi je govor konzervativnog poslanika Markova napravio pravu senzaciju. On je rekao: sem naših spoljnih neprijatelja imamo mi i jednog unutrašnjeg neprijatelja, koji je još opasniji, i on je sastavljen iz tri elemenata: sve veće poskupljavanje životnih namirnica; Njemci, koji pod ruskom maskom drže u svojoj ruci važna središta i — što je još ponajgore — stalno podmičivanje korupcije, kragja kod državnih činovnika kao i u zvaničnim organizacijama. Protiv svega toga moramo se boriti. Govornik traži od vlade da ona pošlje zastupnika u Dumu, koji treba da kaže, da li ona zaista namjerava da stane na put razbojnicima i zvaničnim lopovima, koje sada štiti zakon. Ove riječi pozdravljene su sa burnim odobravanjem.

Nepravilnosti kod jedne talijanske emisione banke.

Rim, 28. februara.

Zbog nepravilnosti kod emisione banke „Banca di Sicilia“ smenjen je glavni direktor i upravni odbor razrešen je.

Jedno novo americko brodarsko društvo.

London, 28. februara.

Jedan deo americkih brodarskih posrednika osnovao je „Gaston Williams and Wigmore steamship Company“ sa kapitalom od milijun funti šterlinga. Društvo namerava da do kraja godine postavi 18 brodova koji će saobraćati između Nju-Jorka, Arhangeljska, Vladivostoka, Londona, Francuske, Španije i Portugala.

Ruske prilike.

Štokholm, 24. februara.

„Činovnički zločini i podmičivanja na železnica neopisani su“, žali se „Rječ“, „svako o tome zna, čovjek je već malaksao u tom vazduhu jedne kužne političke mafije. U sravnenju sa porazima na Karpatima i u Poljskoj, mi doživljujemo još veći poraz u sopstvenoj kući, iza legja neprijatelja, poraz, od koga nam je teško oporaviti se. Na pruzi Perm-Moskva-Petrograd dogodila su se strašna podmičivanja u kojima su imali učešća i članovi ministarstava željeznica. Za veliki novac oni su ustapali raznim spekulantskim trgovinama teretne vagona, koji su bili već određeni za druge prenose, šta više i za nabavke za front. U ovo su bili umešani načelnik stanice i željezničko osoblje. Povodom tog podmičivanja izvršena su mnoga hapšenja i u samom ministarstvu željeznica. Uhapšeni predati su ratnom sudu.“

Dnevne vijesti.

Veće vojnih lekara.

Mi smo u prošlom broju kratko saopštili o večeru, koje su carsko i kraljevski lekari održali prošlog petka u veče u Beogradu. Te večeri održana predavanja dala su novog dokaza o plemenitoj čežnji za znanjem i o veoma razvijenom duhu znanosti, koji prožima carsko i kraljevsko lekarsko telo. Posle teškog i zamornog svakodnevnog rada sakupili su se pozvani čuvari našeg zdravlja da svoja posmatranja i osvedočenja izmenjaju u korist opštu i medicinske znanosti. Sa zadovoljstvom je pozdravljeno priređivanje ovakvih večeri, koja vojnim lekarima pružaju, na žalost, do sad uskraćenu priliku, da svoja praktična iskustva znanstveno izragjuju. Predavanja su održana u vanredno čistom hirurškom paviljonu, pred mnogobrojnim slušaocima rezervne bolnice Brčko. Od strane gubernije bili su Njegova preuzvišenost gospodin generalni gubernur podmaršal graf Salis-

Seeewis, njegova preuzvišenost zemaljski civilni komesar von Thalloczy, general-major Babić podpukovnik Gellinek, major Grebe i nadporučnik graf Lonyai, glavlar saniteta generalne gubernije pukovnički nadlekar dr. Lochbihler, čijem se zauzimanju ima za blagodariti ostvarenje ovih večeri. Sem toga su predavanjima prisustvovali: njemački general-lekar dr. Schmitt, pukovski nadlekar dr. Rauh i drugi njemački vojni lekari, mnogi srpski i inostrani lekari, tako isto skoro potpuno beogradsko carsko i kraljevsko vojno lekarsko telo na čelu sa vrlo ustalačnim zapovednikom rezervne bolnice, nadlekarom dr. Böhmom.

Veče je otpočelo pozdravnim govorom pukovničkog nadlekara dr. Lochbihlera.

Prvo predavanje posvetio je pukovnički lekar prof. Raubitschek „ratnim zarazama i njihovom suzbijanju“, predmet koji je privukao na sebe veliku pažnju i nestručnjaka. U svojoj jasnoj i temeljnoj studiji pretresao je prof. Raubitschek iskustva, koja su dobivena u Srbiji pri savlagjivanju boginja, kolere i pegavog tifusa. Na osnovu tih iskustava važi kao utvrđeno, da se ratne zaraze sa dođrom rasprostriru. Protivu kolere i boginja pokazalo se, da je kalamljenje najsnažnije predohrano sredstvo, protivu pegavog tifusa najsavesnije vršenje pravila o čistoći, a naročito temeljno čišćenje od vašiju. Od strane carsko i kraljevske uprave nije ništa propušteno, da opasnost zaraze uguši i, blagodareći svemu onom što je činjeno, to je i postignuto. Od kako je carsko i kraljevska vojna generalna gubernija preduzela upravu, zdravstveno stanje je u Srbiji daleko bolje, no što je ikada u mirno doba bilo. — Živo odobravanje nagradilo je zanimljivo razlaganje.

Poslije ovog demonstrirao je pukovski lekar Dr. Miloskavić path.-anatomski preparat komada creva od jednog bolesnika, koji je umro od trbušnog tifusa i srdobolje, tako isto i jedno preparirano tanko crevo na kom su se naročito dobro vidjeli tifusni širevi. — Štabni lekar Dr. Mutschenbacher govorio je poslije ovoga o „docnom zagnojavanju poslije obranjenja“, pa je tom prilikom predstavio dva preparirana bolesnika i dva koji su u zglavku operisani. Oba razlaganja praćena su živim interesovanjem od strane stručnih slušalaca.

Ovakve večeri, koje će se od sad uvesti, održavati će se druge i četvrte subote svakog mjeseca.

Zahvalnost cara i kralja.

Prilikom ponovnog uspostavljanja željezničkog mosta na Savi posvijetili su carsko i kraljevski časnici beogradskog garnizona jednu umjetničku plakatu, koju je izradio nadporučnik Tarjan Oskar Njegovom Veličanstvu caru i kralju Franji Josifu I. Njegovo Veličanstvo je bilo dirnuto ovim lijepim znakom vjerne privrženosti i blagoizvolio je darovati nadporučnika Tarjana za ovo divno djelo zlatnim i briljantima ukrušenim satom.

Red plovidbe i kontrola putnih isprava.

I. Po naredbi carsko i kraljevske poljske transportne uprave, u sporazumu sa odjelenjem armijskog zapovjedništva učinjene su sljedeće izmjene u saobraćaju vojnih lica (saobraćaj gragjanskih lica ostaje nepromjenjen):

a.) između Zemuna i Beograda i obratno saobraća samo jedan parobrod za vojna lica prema postojećem redu plovidbe;

b.) plovidba po podne između Zemuna—Beograda—Smedereva ukida se od 27. febr.

II. Zbog kontrole putnih isprava svi parobrodi za vojna lica, koji dolaze u Beograd, moraju prvo pristati kod staničnog mjesta za gragjanska lica pa zatim kod staničnog mjesta za vojna lica.

Vojna lica izlaze i ulaze na staničnom mjestu za vojna lica, gragjanska lica samo na staničnom mjestu za gragjanska lica.

Samo ona gragjanska lica mogu upotrijebiti vojni parobrod, u čijoj pravovaljanoj putnoj ispravi (prolazna objava) ima dotična primjedba od strane brodarskog referenta odjelenja za stanove 3. armijskog zapovjedništva (ured carsko i kraljevskog brodarskog staničnog zapovjedništva) u Beogradu, odnosno vojno staničnog zapovjedništva u Pančevu ili njemačkog etapnog zapovjedništva u Smederevu.

Gragjanska lica inače ne smeju se koristiti vojnim parobrodom između Zemuna i Beograda, odnosno Beograda—Zemuna, izuzimajući onih, koji su snabdjeveni sa otvorenom zapovješću, koji pripadaju vojsci ili se smatraju kao vojna lica.

Stare novčanice.

Dok se ne otvori ispostava austro-ugarske banke u Beogradu, iscepane ili stare novčanice mogu se zaminiti na blagajni u gouvernementu.

Poklon Crvenom Krstu.

Mihajlo Smiljanić, veleposjednik iz Belotića, u okrugu šabačkom, poklonio je, na velikodušan način, austrijskom i magjarskom Crvenom Krstu, svakome po 250 kruna.

Nestali domobranac.

Crveni Krst u Beču VI umoljava za izvještaj o sudbini Franza Brauna, c. i k. domobranca Et.-Bat No. II/20 Feldpost 9 iz Burkersdorfa kod Trautenau-a u Českoj, koji je bio ranjen u polovini mjeseca novembra 1915. godine u Srbiji i od tada nestao. Izveštaje treba slati na redakciju B. N.

Novo mjesto za bacanje gubrišta.

Gjubre i drugi otpaci ne smiju se od sada bacati na Savi ispod Kalemegdana, nego iza novog groblja blizu Karaburne.

Prikupljanje krpa.

Okržno zapovjedništvo na zboru predsjednika opštine u domašaju mesne brane izdalo je naredbu, da se sve krpe, kojih u mjestima ima, prikupe i predađu odsečkom zapovjedniku. Ovi imaju u svome delokrugu da motre na to prikupljanje i prikupljene krpe predađu beogradskom skladištu za snabdjevanje.

Za prikupljene krpe davati će se, prema njihovoj kakvoći, naknada od 12—15 Kr. 100 kilogram., što će pomenuti vojno skladište za snabdjevanje isplaćivati.

Časničko parno kupatilo.

Od sad će časničko parno kupatilo u car Dušanovoj ulici biti zatvoreno svake nedjelje po podne. Vrijeme za kupanje nedjeljom utvrđeno je do 1. sata po podne.

Kažnjen radi zelenaštva.

Jučer je zatečen po policiji seljak Stefan Spasojević iz Rušnja, kako je prodao jednom gragjaninu troja kola drva za 260 dinara. Seljak je najprije tražio za drva 300 dinara — pa pošto je gragjanin drva nužno trebao — pogodili su se za 260 dinara. — Spasojević je predveden na policiju i kažnjen sa mjesec dana zatvora — a drva su kupcu predana uz propisanu po oblasti cijenu.

Uhvaćeni ljubavnici radi pronevjerjenja i kradje.

Trgovac iz Batočine Miloš Veljković prijavio je dne 26. o. m. beogradskoj policiji, da je on prije dulje vremena svome mještani, kovaču Najdanu Paunoviću prodao 250 kruna u novcu, 1 kaput, cipele, slaninu i mesa, da to sve preda njegovom sinu, koji je zarobljen u Valjevu. Paunović megjutim da to nije izvršio, nego da je s novcem vjerovatno u Beograd došao.

Policija je smjesta povelila za Paunovićem potragu i još isti dan ga pronašla u stanu njegove ljubovce Stane Veličković, Miloševa ul. br. 9. Kod njegove ljubovce pronagjene su još i dijamantne naušnice vlasništvo žene Miloša Veljkovića, za koje Stana tvrdi, da ih je u Batočini, dok je tamo još kavanu držala, kupila od jedne žene za 8 dinara! Ljubavnici su pokušali u Beogradu izvaditi putnice za prelaz u monarhiju — ali im to nije uspelo. Paunović priznaje čin u cijelosti, dok Stana Veličković tvrdi, da je nedužna. — Oboje su predani okružnom sudu u Kragujevcu.

Civilna predstava u c. i kr. Kinu (pregjašnji Kollosseum).

Utorak 29. februara 1916. Program: 1. „Slike iz zarobljeničkog logora u Austriji“ (savremeno); 2. „Akrobati“ (prirodno); 3. „Jeleni i antilope“ (prirodno); 4. „Gospođa sa maskom“ (moderna drama u 3 čina); 5. „Ljubav daje savete“ (komično); 6. „Romeo kao strelac“ (komično). Početak predstave u 3 sata i u 5 sati. Blagajna je otvorena ¼ sata pre početka predstave. Program se stalno mijenja. Deca ispod 14 godina bez starijih ne mogu posjetiti predstavu.

Razne vijesti.**Balkan i umjetnička izložba 1916. godine.**

Ovogodišnja velika umjetnička izložba u Berlinu biti će prirregjena opet u zgradi za zemaljsku izložbu na Lehrtskom kolodvoru.

Smera se, da se ovoga puta izlože ne samo slikarska i vajarska djela njemačkih umjetnika, nego da se pozovu i umjetnici iz savjezničkih zemalja Austrije, Ugarske, Bugarske i Turske, kao i iz posjednutih oblasti, da učestvuju na izložbi.

Gregorijanski kalendar u Turskoj od 1. marta.

Poslije duge debate primila je vlada u Carigradu predlog koji se odnosi na uvogjeuje gregorijanskog kalendara, ali sa nekoliko izmjena, koje zadržavaju i odreguju računanje vremena od Hedžre u upotrebi megju muslomanima i za iduću godinu. Računska godina, koja treba da se svrši 29. februara po starom ili 13. marta po novom kalendaru svršiti će se 29. februara po novom. Idući dan važiti će kao prvi mart zvanične turske 1334. godine. Održavajući ovaj broj godina izlazi, da je vladin predlog, koji je delimice bio odbijen zbog broja godina 1916, takav da je i reforma kalendara delimična, jer računanje vremena još uvijek počinje sa dogagjajem Hedžre a samo se sada ima produžiti računanje vremena prema gregorijanskom kalendaru.

Tko traži

namještenje, ili treba radne sile, najbolje je, da oglasi u „Beogradskim Novinama“.

Uprava: Čubra ulica br. 3.

Oglas za namjestanje stoji 50 filira

Oglas za potražbu radne snage K 1

MALI OGLASNIK.**LJEKARSKA POMOĆ.**

Zubni ljekar

Aleksandra Kostantinović
presečila se u kralja Milana
ul. br. 34 (Terazije). Ordinira
od 9—12 i 3—6. c138—1

KUPOVINE I PRODAJE.

Prodaje se jevtino

klavir polovni

i veća partija raznih
zapušača za flaše

S. Lazarević, kralja Milana ul.
br. 120. c128—2

Rafove

za kolonijalnu radnju, 12 metra
u kvadratu sa ostalim pri-
nadležnostima, potrebuje jedna
ovdašnja radnja. Ko ima na
prodaju neka se obrati admi-
nistraciji ovog lista pod „Z. V.
145“. c154—2

Jaja,

gušćija Emdeška za nasad, dva
gusana, i jedan kasapski panj
prodaju se. Upitati: Villa Kremić
— Čuburski potok.
c 151—2

NAMJEŠTENJA.**Mladić gjak**

VII. raz. gimn. traži namješ-
tenje pri kakvoj kancelariji ili
kao pomoćnik kakve radnje.
Pismjene ponude slati admi-
nistraciji ovog lista pod „B.
141“. c130—3

Studentkinja

koja je studirala hemiju u Ber-
linu, traži mjesto u hem. labo-
ratoriji, apoteci, drogeriji etc.
Ponude slati administraciji
ovoga lista pod „L. Z. 140“. c128—3

Vična kuharica

sa vrlo dobrim uvjerenjima iz
bogatih kuća traži namještenje.
Kao takova probavila je većim
dijelom u austro-ugarskom po-
slanstvu i govori perfektno nje-
mački, srpski i francuski. Obrati
ti se: Ivankovačka ul. br. 3
(Trkalište). c156—3

Traži namještenje

za skromnu nagradu poslužio
bi jedan bivši činovnik u ma-
kakvom poslu. Upitati sopstve-
nika kod žandarmerijske ka-
sarne na velikom trgu za Vlajka.
c153—3

STANOVI.**Više stanova**

za izdavanje

sa po dijve i tri sobe u Viš-
njićevoj ul. 2 i kralja Milana
ul. 48. c143—4

Stanovi

suvi, suncu okrenuti, od jedne,
dijve i tri sobe sa kuhinjom u
Ratarskoj 49 i 103, knez Dani-
lovoj 35, Grobljanskoj 5 i
Starina Novaka 3. Električno
osvjetljenje, prostrano dvorište
i lijepa bašta. Upitati sopstve-
nika u knez Danilovoj ul. 35
posljednja vrata. c112

Podesan lokal

na živom mjestu sa rafovima
i ostalim pripadnostima za
kolonijalnu radnju potreban je
jednoj ovdašnjoj firmi. Ko ima
neka se ponudom obrati admi-
nistraciji ovog lista pod „A.
R. 146“. c154—4

RAZNO.**Bravarsko-instalaterska radnja**

Jankovića i Stanimirovića
Resavska ul. br. 63a

Preporučujemo svojoj poštova-
noj mušteriji našu dugogodišnju
radnju. Vršimo bravarske oprav-
ke kao šporete, čunkove, ferne,
ključeve, kapije, ograde i t. d.
Preduzimamo instalacije vodo-
voda po kućama, kupatila, umi-
vaonika, klozeta, kuhinjskih
česama, pivskih aparata i t. d.
Brza usluga i solidne cijene.

S poštovanjem
Panta Stanimirović
c157—5 bravar

Luki Živiću

Kraljevo

Javljam ti da je kuća u isprav-
nosti. Dragutin. c132—5

Radnja
Staklarsko-porculanska
Ignjata Freudenfelda i druga
kralja Petra ul. 72.

otvorena je i prodaje po po-
voljnim cijenama kako na više
tako i na manje. c147—5

Na znanje!

Na dan 23. ov. m. izgubio
sam na putu od Jovanove do
Baba Višnjine i odatle do kneza
Mihaila ulice nekoliko faktura
(trgovačke račune u fascikuli).
Iste glase na Zenny N. Tajta-
zak i gosp. Otto Schreibera i
predstavljaju samo za mene
izvjestnu vrijednost. Tko ih
bude našao, umoljava se, da
iste preda u mojoj radnji, gde
će kao nanradu dobiti 10 kruna
sa zahvalnošću.

Zenny N. Tajtazak, Deli-
katesna radnja, knez Mihaila
ul. 37 kod „Sonde“. c145—5

Gospodin

Petru Spasojeviću,

Kraljevo.

Molim javi mojoj porodici
da sam zdrav i da ću se još
nekoliko dana baviti zbog po-
sla u radnji. Ilija. 148—5

Izgubljeno

U glavnoj čekaonici beograd-
ske stanice, izgubljeno je jedno
sandučje sa natpisom „H. B.“
široko 80 cm a visoko 36 cm.
Tko sandučje bude našao neka
izvoli predati ga Benedktu
Hercigonja, kralja Aleksandra
ul. 18. c141—5

NESTALI.**Traže se:**

Pera Milosavljević
grada, 16 godina star
IV. razreda gimnazije,
vlačenju srpske vojske,
pričanju svojih drugova
je u sasvim iznemoglom
negdje kod Suve Reke
(Stara Srbija). Pošto oba
nija koja o njemu kru-
mogu pružiti dovoljno
roditeljima, to se svak
ko bi ma šta znao o nje
sadašnjem boravištu, z
i t. d. moli, da pismu
usmene podatke uputi
nistraciji ovog lista (eta
šta br. 131) pod imeno
govog oca: Svetozar M
ljević.

Dana U. Gjonica, pro-
sa porodicom, doputova
Beograd, stanuje Kosovo
Moli svakoga ko bi
mogao izvestiti o njenom
Urošu Gjonicu, profesoru
učini ili pismom preko Ci
Krstu ili na upravu ovog

Borivoje Korać, inž-
ski kapetan, koji je b
ruskoj misiji u Beogradu
bi ko šta o njemu znao
izvjesti Zorku Vukičević
sovka 29 ili upravu ovog

Vasa Knežević, čino-
njegov sin Dragutin (17
na) otišao su pre tri i po
seca u Crnu Goru. Ako
šta o njima znao neka jav
teljici Klara Körpert, u mj
koj radnji Josef Manc
knez Mihajlova ulica 22.

Preporučujem čistu
svinjsku mast

po 5 kruna ili 8 dinara od kile;

razne vrste Chokolade i Fondant-
Bonbone; sve vrste pirinča, kafe,
zejtina, salame, konzerva, riba i t. d.
— po umjerenoj cijeni. —

ZENNY TAJTAZAK

delikatesna radnja knez Mihailova ul. br. 37
kod „Sonde“. c 145

Firma St. Sasson Zem

gospodska ul. 19. preporučuje svoje bogato
varijete Ansichtskarte, Feldpostkarte, hart
nirnberške robe. Cijene su vrlo niske.

PRVA BEOGRADSKA**Elektro-mehanička radion**

Milutina Markovića

Kralja Milana ul. 8 (dvorište)

prima na izradu i oprav-
razne mehaničke spr-
kao n. pr. elektrizir-apara-
mašine pisaače, šivače, g
mofona i t. d. c

LJUDI I ŽENE

koji bi prodavanjem novina mogli
— imati —

DOBRU ZARADU

neka se obrate administraciji „Beo-
gradskih Novina“ Čubrina ul. b. 3.